

Lähietsintäsuunnitelma

Tämä Outokummun kaupungin varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen lähietsintäsuunnitelma on saatavilla jokaisen yksikön perehdytyskansiossa sekä osoitteessa: <https://peda.net/outokumpu/varhaiskasvatus>

Kaikesta ennakoivasta turvallisuussuunnittelusta ja -toiminnasta huolimatta on mahdollista, että lapsi pääsee poistumaan varhaiskasvatusyksiköstä kenenkään huomaamatta.

Katoamistilanteen ohjeistus voidaan jakaa viiteen osa-alueeseen

1. Lähietsinnän suunnittelu
2. Lähietsintään varautuminen
3. Lähietsintä
4. Katoamistilanteen jälkihoito
5. Katoamistilanteen jälkiarviointi.

1) Lähietsinnän suunnittelu

Lähietsintäsuunnitelman laatimista varten perustettiin keväällä 2021 työryhmä, jossa oli edustus jokaisesta varhaiskasvatuksen toimintamuodosta. Työryhmässä laadittiin lähietsintäsuunnitelman runko. Lisäksi jokainen yksikkö tarkensi suunnitelmaa omaan yksikköön soveltuvaksi. Ohjetta laadittaessa pyydettiin asiantuntija-apua SPR:ltä. Työryhmän jäsenet saivat koulutusta aiheesta SPR:n kautta. Koko henkilöstö on saanut koulutusta aiheesta sekä perehdytetty suunnitelmaan lokakuussa 2021.

Karttamuotoinen lähietsintäsuunnitelma

Jokaisessa yksikössä on lähialueen karttoja, joihin on merkitty kunkin yksikön lähietsintäalue. Lähietsintäalueet on jaettu eri väreillä sektoreihin ja karttoihin on merkitty vaaranpaikat kuten liikenneväylät, kalliot, jyrkänteet ja vesistöt.

Lähietsintäalue ulottuu noin 300 metrin päähän varhaiskasvatusyksiköstä. Jokaisessa yksikössä on lähietsintää varten varustekassi/t valmiina. Yksiköistä löytyy myös varusteluettelo sekä tämä tila on tyhjä lappuja. Ohje ja varusteet säilytetään jokaisessa yksikössä koko henkilökunnan tiedossa olevassa paikassa valmiina, jotta varusteiden etsintään ei kulu aikaa.

Varustekassin sisältö

- alueen karttoja
- huomiotusseja reittien merkintään
- vihko ja lyijykynä
- huomioliivejä
- taskulamppuja/otsalamppuja, pattereita
- pieni ensiapulaukku (laastareita, sidoksia ja Mitella sekä lämpöpeite)
- elvytysohjeet
- reppuja, kasseja
- wc paperia (merkitsemiseen)

2) Lähietsintään varautuminen

Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että jokainen varhaiskasvatusyksikön jäsen on perehtynyt lähietsintäsuunnitelmaan ja tietää mitä tehdä katoamistilanteen sattuessa. Lähietsintää harjoitellaan säännöllisesti toimintakauden alussa. Lähietsintäharjoittelun aikana harjoitellaan todenmukaista tilannetta:

- Mistä löydän etsintää varten tarkoitetut varusteet?
- Mihin lähden etsimään?
- Kehen pidän yhteyttä etsinnän aikana?

Yksikön toiminnasta vastaava henkilö kannustaa henkilökuntaa osallistumaan järjestettäviin etsinnän ja ensihuollon koulutuksiin.

Esihenkilö huolehtii myös siitä, että henkilöstö on suorittanut vähintään hätäensiapukurssin. Varhaiskasvatusjohtaja organisoii koulutukset.

Katoamistilanteiden varalta huolehditaan, että Daisyssä on ajantasaisen kuvat kaikista lapsista.

Työpuhelimissa asennettuna karttaselain.

3) Lähietsintä

Katoamistilanteessa soimitaan hätänumeroon (112) ja tehdään katoamisilmoitus sekä aloitetaan etsintä päiväkodin sisä- ja ulkotiloista. Poliisi antaa lisäohjeet ja tekee ratkaisut siitä, kuinka etsintää jatketaan ja kutsuu tarvittavat tahot etsintään. Siihen saakka kun poliisi on paikalla, etsinnän johtajana/vastuuhenkilönä toimii hätäkeskukseen soittaja. Hän pysyy yksikössä koko ajan yksikössä.

Etsinnän alkuvaiheessa katsotaan silmämääräisesti niin kauas päiväkodin piha-alueelta kun nähdään. Jos mahdollista, lukitaan ovet. Etsinnän johtajalla on kokonaisvastuu. Lähietsintätilanteessa hän varmistaa, että varhaiskasvatusyksikköön jää riittävästi

henkilökuntaa. Hän päättää siitä, ketkä jää yksikköön ja ketkä etsii. Etsinnän johtaja ottaa yhteyttä myös kadonneen lapsen huoltajiin. Katoamistilanteista on aina viipymättä ilmoitettava myös varhaiskasvatusjohtajalle.

Etsinnän johtaja jakaa sektorit sekä pitää kirjaa siitä, mitkä alueet on jo etsitty. Etsijät kirjaavat mukana olevan puhelimensa numeron etsinnästä vastaavan henkilön karttaan sen sektorin kohdalle, johon hän lähti. Etsijöillä on oltava myös johtajan yhteystiedot.

Viranomaiset suorittavat aina rakennusetsinnän.

Etsijät toimivat pareittain. Kun oma sektori on tutkittu, palataan takaisin etsinnän johtajan luo. Hän antaa lisäohjeet.

Yksiköissä on hätätilanteita varten saatavilla niiden henkilöiden yhteystiedot, jotka ovat vapaaehtoisia tulemaan avuksi hätätilanteissa.

Perhepäivähoidossa lapsen katoamistilanteen toimenpiteet on sovittu yhdessä kunnan perhepäivähoidon ohjaajan kanssa. Yksin työskentelevä perhepäivähoitaja ei voi jättää muita lapsia yksin etsinnän ajaksi.

Etsintä toteutetaan etenemällä rauhallisesti ja tarkkaavaisesti. On hyvä kysyä vastaantulijoilta havaintoja kadonneesta lapsesta ja antaa tuntomerkit lapsen havaitsemiseksi. Havainnot ja kellonajat havainnoista on suositeltavaa merkitä etsinnän edetessä ylös. Etsintä jatkuu siihen saakka, kunnes lapsi löytyy tai poliisi ilmoittaa etsinnän päättyvän.

Lapsen löytyessä siitä tulee välittömästi ilmoittaa katoamistilanteesta vastaavalle henkilölle.

Lähietsinnän aikana muiden lasten hakutilanteessa huoltajille kerrotaan lyhyesti, että kyseessä on lähietsintätilanne ja siitä tiedotetaan myöhemmin tarkemmin. Tiedottaminen ja tarpeen vaatiessa tiedotusvälineiden kanssa tehtävä yhteistyö on katoamistilanteesta poliisin sekä varhaiskasvatusjohtajan vastuulla. Henkilökunta pysyy rauhallisena ja pyrkii välttämään yleistä paniikkia.

Jos huoltajissa on sellaisia, joille lähietsintä tai alue on hyvin tuttu, voi huoltajakin osallistua etsintöihin tarvittaessa. Tärkeintä kuitenkin on, että huoltajat huolehtivat hakemisen jälkeen omista lapsistaan.

LAPSEN KATOAMINEN

1.LÄHIETSINTÄ

Lapsen kadottua järjestetään välittömästi organisoitu etsintä kiinteistön sisällä ja piha-alueella.

2.ILMOITUS POLIISILLE /yleiseen hätänumeroon (112)

Heti katoamisen varmistumisen jälkeen asiasta ilmoitus poliisille omalla puhelimella, jos mahdollista. Tämän jälkeen puhelin on viranomaiskäytössä etsinnän ajan.

3.YHTEYS HUOLTAJIIN

Viipymättä ilmoitus päiväkodin puhelimella lapsen huoltajille lapsen katoamisesta. Huoltajilta tiedustellaan lapsen löytämisen kannalta tärkeää tietoa lapsesta, esim. vaatetus.

4.ETSINNÄN JÄRJESTÄMINEN

Hätäkeskukseen soittaja organisoii lähialueelle kohdistuvan lähietsinnän ennalta sovittujen ja harjoiteltujen menettelytapojen mukaisesti poliisin tulon saakka. Etsintää jatketaan siihen saakka, kunnes lapsi löytyy tai poliisi antaa luvan etsinnän lopettamiseksi. Lapsen löytymisestä ilmoitetaan heti etsinnän johtajalle. Lapsen huoltajia pidetään ajan tasalla tilanteen kehittymisestä.

Katoamistilanteen selvittyä järjestetään tarpeellinen jälkihoito. Varhaiskasvatusyksiköissä on ennalta sovittuna vastuuhenkilöt ja heidän varahenkilönsä katoamistapausten varalle: Kuka johtaa etsintää? Kuka etsii kadonnutta lasta? Kuka huolehtii muista lapsista? Varhaiskasvatusyksikössä on hyvä etukäteen käydä läpi lähialueiden vaaranpaikat ja kunkin etsijän etsintäalueet. (Kartta/sektorit)

4) Katoamistilanteen jälkihoito

Jälkihoito tapahtuu välittömästi tilanteen jälkeen. Katoamistilanteessa mukana olleilla on mahdollisuus psykososiaaliseen tukeen. Tukea on tarvittaessa saatavilla lapselle itselleen, varhaiskasvatusyksikön muille lapsille, lapsen huoltajille sekä varhaiskasvatusyksikön henkilöstölle. Jälkihoidossa on suositeltavaa käsitellä katoamistilannetta myös koko lapsiryhmän kanssa.

Lähietsintää johtava poliisi antaa jälkihoidosta tietoa henkilöstölle ja huoltajille. Apua saa myös soittamalla sosiaalipäivystykseen puh. 013 330 9002.

5) Katoamistilanteen jälkiarviointi

Katoamistilanteen toiminta arvioidaan yhdessä varhaiskasvatusyksikön henkilöstön kesken esihenkilön johdolla. Arvioinnissa käydään läpi

- tapauksen kulku; miksi katoaminen on ollut mahdollinen, miten vältetään jatkossa.
- etsintätoimenpiteiden onnistuminen
- etsintätoimenpiteissä havaitut puutteet
- etsintämenettelyn kehittämistarpeet.

Arvioinnissa ilmenneet mahdolliset epäkohdat huomioidaan ja kehittämissuunnitelmat päivitetään lähietsintäsuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa siitä, että henkilöstö perehdytetään uudistuneisiin ohjeisiin ja että niistä tiedotetaan tarpeen mukaan huoltajille.

Sivun pääasiallisena lähteenä on käytetty teosta: Päivähoidon turvallisuussuunnittelu. Saarsalmi, O. (toim.) 2008. Stakes ja Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.